

HONDE

onze

36ste jaargang • nummer 3 • maart 2011 • losse nummers € 4,65

HERSENTUMOR
OPERATIE

GOLDEN RETRIEVER
VEELZIJDIG

WHIPPET
DE ALLERSNELSTE

WETTERHOUN
IS HET RAS NOG TE REDDEN?

EN VERDER: • Geleidehonden • Hondenmarkten • Kick van der Veer •
• King Charles Spaniels • Nieuwjaarsrede 2011 • Gedrag • Boeken •
• Waterhonden vergeleken • Agility digitaal • Kleine Lopende Honden •

De Golden Retriever

De Golden Retriever is een van de bekendste en meest geliefde hondenrassen die er bestaan. Zijn fraaie uiterlijk, prettige karakter en intelligentie maken hem tot een ideale metgezel. Er zijn zes retrieverrassen: Golden Retriever, Labrador Retriever, Curlycoated Retriever, Flatcoated Retriever, Nova Scotia Duck Tolling Retriever en Chesapeake Bay Retriever. De eerste vier zijn Britse rassen, de overige twee Canadees en Amerikaans...

Retrievers

Halverwege de negentiende eeuw was er in Groot-Brittannië een enorme bloei te zien in de ontwikkeling van verschillende hondenrassen. Het waren veelal de grootgrondbezitters die doelmatig begonnen met het fokken van honden teneinde de taakeigenschappen te verbeteren en een homogeen type te verkrijgen. Jagers hadden zich nooit zo bekommerd over de uiterlijke verschijningsvorm van hun honden. Het uiterlijk werd bepaald door de functie en de klimatologische en geologische omstandigheden op het werkterrein van de hond.

Omdat bij de Engelsen de fokkerij voornamelijk in handen van de adel lag, had men de middelen en mogelijkheden om apart voor alle onderdelen van de jacht honden te fokken die gespecialiseerd waren in een deel van de jacht. Zo ontstonden de spaniels, de pointers en de setters.

Aan het begin van de negentiende eeuw leerde men de setters en pointers vaak om, naast het uitoefenen van hun eigenlijke taak, het wild ook te apporteren. Met de ontwikkeling van het jachtgeweer werd de afstand waarop het wild geschoten kon worden steeds groter. Er kwam daardoor ook meer behoefte aan honden die echt gespecialiseerd waren in het terugbrengen van gewond of dood wild, en dan met name gevleugeld wild dat in het water lag. 'Retriever' werd een verzamelnaam voor honden die het geschoten wild apporteerden. To retrieve is het Engelse werkwoord voor apporteren, ofwel terugbrengen. De retrievers kwamen in vele soorten, kleuren en maten voor. Het was belangrijk dat deze honden een grote passie hadden voor het terugbrengen van wild, dat zij graag te water gingen en goed konden zwemmen. Hun vacht moest dicht, isolerend en waterafstotend zijn.

Vanuit Canada kwam er rond diezelfde

de tijd een kleine Newfoundlander, de St. John's Dog, naar Engeland die daar werd gekruist met inheemse jachthonden. De beste apporteurs bleken die honden te zijn die voortkwamen uit kruising tussen een St. John's en een setter of een krachtige (water)spaniel. Uit de kruisingen met de setter, die door autoriteiten als Stonehenge superieur geacht werden, kwamen honden voort met een golvende of een gladde vacht, die vele jaren door het leven gingen als 'Wavy Coated Retriever'.

Herkomst

Veel rassen hebben een of meer personen die zich zo hebben ingezet voor het betreffende ras, dat hun naam voor altijd aan het ras verbonden blijft. Ook de Golden Retriever is ontstaan door de inspanningen van een man die als droom had een ideale jachthond te ontwikkelen. Sir Dudley Coutts Marjoribanks, die later de eerste Lord Tweedmouth werd, logeerde rond 1850 in Guisachan House in het Schotse graafschap Inverness-Shire. Hij had het tijdens dit verblijf daar zo goed naar zijn zin, dat hij dit buitenhuis vier jaar later aankocht. Lord Tweedmouth had een brede interesse in de genetica. Hij fokte stamboekvee

IN HET KORT

De Golden Retriever is een zachtmoedige, trouwe en intelligente jachthond. Hij is energiek, levenslustig en heeft veel 'will to please'. Apporteren is zijn lust en zijn leven. Ook houdt hij doorgaans erg van water. Hij zal in iedere plas duiken die hij tegenkomt! Door zijn veelzijdigheid en intelligentie kan hij breed worden ingezet. Als jachthond, maar ook als hulphond, reddingshond, drugshond en niet te vergeten als gezelschapshond. Hij is doorgaans niet erg waaks, al kan hij wel aanslaan als er mensen aan de deur staan. Zijn kleur kan variëren van roomkleur tot donkerbeige. Hij verliest het hele jaar door behoorlijk wat haar. Wie niet van haren in huis houdt, kan beter naar een ander ras uitzien. In zijn vacht neemt hij veel zand, takjes en dergelijke mee naar binnen.

als de Highland en de Aberdeen Angus en eveneens pony's. Hij werd de grondlegger van de Golden Retriever, maar zou ook andere rassen gehouden hebben, als de Cairn Terrier, de Deerhound en de Pointer.

RASSTANDAARD

LAND VAN HERKOMST: Groot-Brittannië.

FCI-NUMMER: 111.

RASGROEP: 8, Apporteer- en Waterhonden, sectie 1

ALGEMEEN BEELD: een evenredig gebouwde, levendige, krachtige hond met vaste gangen, die praktisch en goed in elkaar zit, met een vriendelijke uitdrukking.

KARAKTEREIGENSCHAPPEN: gehoorzaam, intelligent en met een natuurlijke werkaanleg.

AARD: gemoedelijk, vriendelijk, vol zelfvertrouwen.

HOOFD EN SCHEDEL: het hoofd moet in balans zijn en fijn besneden met een brede, maar niet te grove, schedel; goed geplaatst op de hals, met een krachtige, brede en diepe snuit. De lengte van de voorsnuit dient gelijk te zijn aan de afstand tussen de duidelijke stop en de occiput. De neus dient bij voorkeur zwart te zijn.

OGEN: donker bruin, goed uit elkaar geplaatst, met donkere oogranden.

OREN: van matige grootte en geplaatst op gelijke hoogte met de ogen.

GEBIT: sterke kaken met een perfect, regelmatig en volledig schaargebit; dat wil zeggen de tanden van de bovenkaak net voor, maar rakend aan die van de onderkaak.

HALS: dient van een goede lengte te zijn, droog en gespierd.

VOORHAND: voorbenen recht en met goed bone, schouders goed naar achteren liggend, schouderblad lang met even lange opperarm, waardoor de benen goed onder het lichaam geplaatst zijn. Ellebogen goed aansluitend.

LICHAAM: evenredig gebouwd, lendenen kort, diep in de hartstreek. Ribben diep en goed gewelfd. Rechte bovenbelijning.

ACHTERHAND: lendenen en achterbenen sterk en gespierd, met goede schenkels en goed gebogen knie. Lage sprongen. Van achteren gezien moeten de benen recht zijn en niet naar binnen of buiten knikken. 'Koehakken' erg ongewenst.

VOETEN: ronde kattenvoeten.

STAART: aangezet en gedragen op dezelfde hoogte als de rug en net lang genoeg om tot de hak te reiken; zonder krul aan het eind.

GANGWERK: krachtig en stuwend. Recht en vlak zowel voor als achter. Van opzij gezien moet het gangwerk een lange vrije pas vertonen zonder een spoor van steppen met de voorbenen.

KLEUR: elke tint van goud tot roomkleur, maar noch rood, noch mahonie. Enkele witte haren, op borst alleen, toegestaan.

BEHARING: vlak of golvend met goede bevedering en een dichte, waterbestendige ondervacht.

SCHOFTHOOGTE: reuen: 56-61 cm; teven: 51-56 cm.

**GOLDEN
RETRIEVER**

FOUTEN: elke afwijking van de voorgaande punten moet als een fout worden beschouwd en de beoordeling van de ernst van de fout moet in verhouding staan tot de mate waarin de fout zich voordoet en het effect ervan op de gezondheid en het welzijn van de hond. Elke hond die duidelijk lichamelijke of gedragsmatige afwijkingen vertoont, moet worden gediskwalificeerd.

OPMERKING: de reuen moeten twee normaal ontwikkelde, volledig in het scrotum ingedaalde testikels hebben. <

Nous

In 1868 paarde Lord Tweedmouth zijn gele Wavy Coated Retriever 'Nous' met de leverkleurige Tweed Water Spaniel 'Belle', die hij in 1867 van zijn neef David Robertson uit Ladykirk aan het riviertje de Tweed had gekregen. Belle was in 1863 geboren. Nous was in 1864 geboren in Sussex. Hij was gefokt door de graaf van Chichester, waar hij als enige gele pup in een nest zwarte Wavy Coated Retrievers geboren was. Lord Tweedmouth kocht hem een jaar later van een schoenmaker in Brighton. Uit de combinatie Nous en Belle werden vier gele Wavy Coated Retrievers geboren: de reu Crocus en drie teven Cowslip, Primrose en Ada. Cowslip en Primrose hield hij aan. In de periode tussen 1868 en 1890 ontwikkelde Lord Tweedmouth een eigen stam door doelbewust lijnteelt toe te passen, iets wat in die tijd nog erg ongebruikelijk was. Zo legde hij het type vast. Om de fokbasis niet te smal te maken, moest

hij regelmatig outcrosses toepassen. Bekend is dat hij een tweede Tweed Waterspaniel heeft gebruikt, evenals drie zwarte retrievers, een Ierse Setter en een Bloedhond. Die laatste kruising bleek niet zo'n succes. De honden werden te groot en een deel had

karakterproblemen. Lord Tweedmouth hield nauwkeurig zijn kennelgegevens bij. De laatste twee gele retrievers die worden vermeld in het kennelregister van Lord Tweedmouth zijn Prim en Rose, die in 1889 werden geboren. In 1894 overleed Lord Tweedmouth. De

tweede Lord Tweedmouth zette de fokkerij hoogstwaarschijnlijk voort tot de verkoop van Guisachan in 1905, maar maakte hiervan helaas geen notities.

Field Trial

Tot de eerste Golden Retrievers die deelnamen aan field trials en shows behoren Culham Brass, Culham Copper en Culham Tip uit de kennel van Lord Harcourt. Zijn reuen Culham Brass (geregistreerd in 1903) en Culham Copper (geregistreerd in 1905) worden beschouwd als de stamvaders van de Golden Retriever zoals we die tegenwoordig kennen. Uit een brief die John McLennan, uit de familie van jachtopzieners op Guisachan, schreef aan Marjorie Lady Pentland, kleindochter van de eerste Lord Tweedmouth, blijkt dat burggraaf Harcourt zijn eerste twee pups had verkregen uit een nest dat MacLennan had gefokt uit een dochter van Lady. Dit was een teef die toebehoorde aan Archie Marjoribanks, de jongste zoon van Lord Tweedmouth. Harcourts eerste honden stamden dus af van de honden van Guisachan. In 1909 verscheen de van oorsprong Ierse mevrouw W.M. Charlesworth

VERZORGINGSTIPS VAN DE ABHB-TRIMSALONS:

Het werkmanspak van de Golden Retriever is in de loop der jaren heel langzaam een sjeke overjas geworden. Misschien iets minder weersbestendig, maar wel fraai bevederd en gedetailleerd. Om de details te accentueren heeft de vacht ondersteuning van kam, borstel, bad en föhn nodig. Veel Goldenbaasjes vonden de weg naar de professionele trimsalon om de hals en oren kort te laten trimmen, katvoeten aan te laten meten, bevedering in model te laten brengen en natuurlijk de fraaie staart te laten modelleren. Dat een trimbeurt altijd ook ontwollen in het pakket heeft scheelt heel veel haar in huis. De dikke vacht kan namelijk flink verharen en witte haren vallen nu eenmaal meer op. Een geregelde intensieve was- en ontwolbeurt is eerder aan te raden dan wekelijks 'goed' borstelen. Door iedere week een klein deel van de vacht te verwijderen kan de hond zelfs méér gaan verharen. Natuurlijk moet het lange(re) haar wel wekelijks met een grove kam doorgewerkt worden om klitvorming te voorkomen. Klitten zorgen altijd voor ongemak voor de hond. De gehoorgang van de Golden moet vrij gehouden worden van haar. Door het haar voor de gehoorgang weg te (laten) knippen krijgt het oor meer lucht. Gelukkig heeft de Golden Retriever geen haar in de gehoorgang. In de professionele trimsalon is de gouden vriend een graag geziene gast. U zult verbaast zijn over zijn metamorfose. Gediplomeerde hondentrimmers vindt u op de ABHB-site: www.abhb.nl

voor het eerst op een tentoonstelling met haar ongeregistreerde teef Normanby Beauty, een geweldige werkhond, die zij in 1906 had verkregen. In 1912 veranderde zij haar kennelnaam in Noranby en in hetzelfde jaar fokte

zij haar eerste kampioen, Noranby Campfire, uit Culham Copper en Beauty. Mevrouw Charlesworth zou zich bijna vijf decennia sterk blijven maken voor een dual purpose dog: werkcapaciteit in combinatie met het juiste type en 'soundness'. In 1913 werd mede door haar grote inzet de Golden Retriever erkend door de Engelse Kennel Club onder de naam Yellow or Golden Retriever. In 1920 werd Yellow doorgestreept en kreeg de Golden Retriever de naam die hij nu nog draagt. In hetzelfde jaar werd de Golden Retriever Club in Engeland opgericht.

Verspreiding

Aanvankelijk waren het voornamelijk jagers die ook tentoonstellingen bezochten, mensen die streefden naar een 'dual purpose dog': een hard werkend en goed functionerende jachthond die voldeed aan de uiterlijke

kenmerken die waren vastgelegd in de rasstandaard.

Na de Tweede Wereldoorlog nam het ras in populariteit sterk toe. Er was veel vraag naar de Golden Retriever. Dit deed het ras geen goed, want er kwamen fokkers bij die slechts vermeerdering en geldelijk gewin tot doel hadden. Er kwamen Golden Retrievers die zeer ontypisch waren, zowel in exterieur als in karakter.

Het ras, dat oorspronkelijk slechts in jagerskringen bekendheid had, werd ook als huishond steeds meer gewaardeerd. De Golden vond wereldwijd zijn weg en staat tegenwoordig in veel landen hoog op de lijst van meest populaire rassen. In de Verenigde Staten fokt men een ander type Golden dan in Europa. Hij is daar wat langer en dunner van bouw dan het Europese type, wat minder gedrongen. In Canada

fokt men honden die lijken op het Amerikaanse type, maar de vacht is wat minder overvloedig en donkerder van kleur.

Het waren nestbroer en -zus: de reu Heydown Gavin en de teef Heydown Gloria uit de combinatie Glory of Fyning x Stagden Cross Pamela. Zij

De Golden is een zachtmoedige en trouwe jachthond...

Nederland

Al in de eerste helft van de twintigste eeuw vonden Golden Retrievers incidenteel hun weg naar ons land. Zij kwamen terecht bij jachtliefhebbers die hen specifiek voor de jacht aanschafte. De eerste twee importen kwamen uit de Heydown-kennel van Lt. Col. D. Carnegie en werden door John W. Wilson aangekocht.

kwamen als volwassen hond naar ons land en waren al opgeleid voor de jacht. De Golden Retriever bleek een fantastische werkhond. Hij domineerde de veldwedstrijden en dit zou duren tot het begin van de Tweede Wereldoorlog, toen er geen wedstrijden meer gehouden konden worden. Na de oorlog bleken er niet veel Golden Retrievers meer in ons land te zijn. Er

moest opnieuw begonnen worden met de opbouw van het ras in ons land. Op de veldwedstrijden was de Golden echter niet langer onverslaanbaar; de Labrador Retriever maakte een inhaalslag en kaapte voortaan vaak de prijzen weg. De Golden Retriever Club Nederland is opgericht op 10 maart 1956.

Functie

De Golden Retriever is een jachthond voor het werk onder het geweer. Hij heeft in de jacht als taak het gewonde of gedode wild te vinden en terug te brengen bij zijn baas. Natuurlijk heeft de jager er niets aan als zijn hond onderweg wat loopt te kauwen op het wild, of er eens lekker mee schudt. Het wild moet immers onbeschadigd bij de jager gebracht worden. Daarom is het voor een retriever uitermate belangrijk om zacht in de bek te zijn. Hij moet het wild op zo'n wijze beetpakken dat hij het gaaf aan zijn baas kan afgeven. Tegenwoordig is de Golden allang niet meer uitsluitend jachthond. Hij wordt door zijn fraaie uiterlijk en prettige karakter enorm gewaardeerd als gezelschapshond en showhond. Als u op zoek bent naar een Golden Retriever is het verstandig om vooraf goed na te denken over de eisen die u aan uw hond stelt. Er zijn nogal wat verschillen in exterieur en aanleg tussen de honden uit werk- en showlijnen. Zo kunt u een hond uitkiezen die past bij uw verwachtingen en levensstijl. Er zijn ook fokkers die zich zowel op exterieur als werklust richten en die 'dual purpose' honden fokken.

Karakter

De meest in het oog springende eigenschap is zijn vriendelijkheid. Niet alleen ten opzichte van mensen, maar ook ten opzichte van dieren. De Golden Retriever is geen eenmanshond; hij hecht zich aan alle leden van het gezin. Hij is wat men wel

een 'allemandsvriend' noemt. Hij is wat gevoeliger en zachter dan de Labrador Retriever.

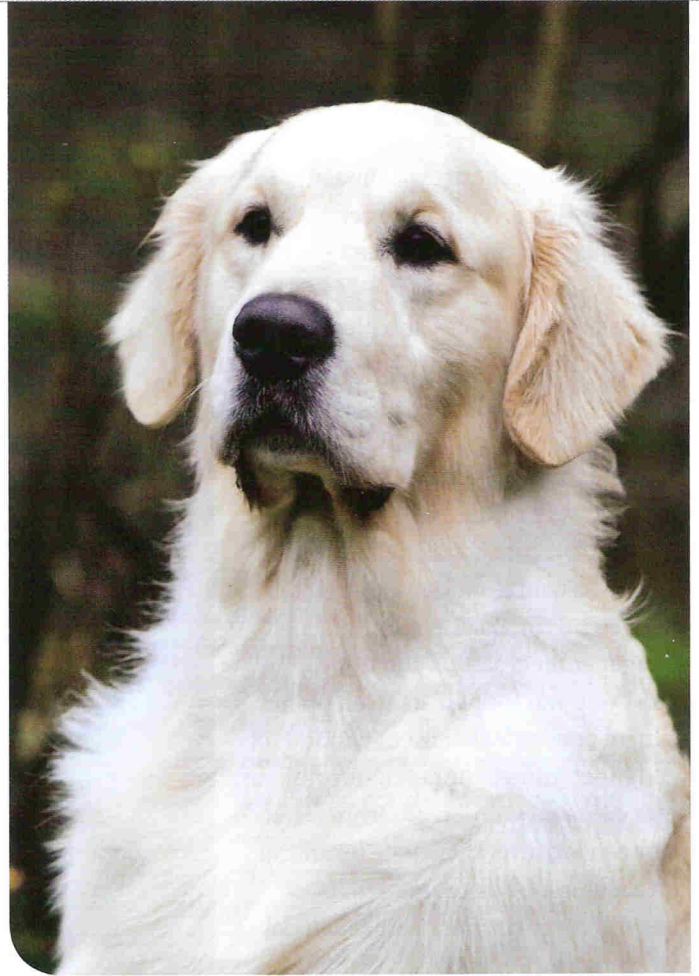
De Golden Retriever komt het best tot zijn recht als zijn baas zich veel met hem bezighoudt en hem voor zich laat 'werken'. Het is niet voor niets dat men graag Golden Retrievers of kruisingen daarvan inzet als hulphond of therapiehond. De Golden Retriever is in zijn element als hij iets voor zijn baas kan doen. Het maakt daarbij eigenlijk niet zo gek veel uit wat u hem voor taken geeft. Natuurlijk ligt het voor de hand om jachttraining met hem te doen. Maar ook doet u hem veel plezier met het beoefenen van hondensporten als G&G, agility of flyball. En u hoeft het niet eens zover van huis te zoeken. De

krant voor u uit de brievenbus halen, uw sloffen bij u brengen of apporteren van balletjes zijn ook geweldige karweitjes voor uw Golden. Alles is goed. Als u er maar rekening mee houdt dat hij een energieke hond is die veel beweging en mentale prikkeling nodig heeft.

Onderzoek

Hoewel het normale gedrag van de Golden Retriever vriendelijk, sociaal en open is, komt er toch hier en daar agressie voor binnen het ras, een karaktertrek die echt niet in het ras thuis hoort. In 2006 schreef Linda van den Berg het proefschrift *'Genetics of aggressive behaviour in Golden Retriever dogs'*, waarin zij onderzoek

deed naar dit afwijkende gedrag. Het einddoel van dit onderzoek was om mutaties op te sporen in genen die agressie bij Golden Retrievers beïnvloeden. Agressie lijkt bij de Golden Retriever een erfelijk probleem te zijn. Het komt in bepaalde lijnen meer voor. Aanvullend onderzoek zal nog moeten aantonen welke genen er betrokken zijn bij de agressie, zodat er aanvullende methoden ontwikkeld kunnen worden voor het bestrijden van de problemen. Natuurlijk is er ook een grote verantwoordelijkheid voor de fokker. Honden die agressie vertonen moeten uitgesloten worden van de fokkerij.

Gezondheid

Honden die binnen de vereniging voor fokkerij worden ingezet, moeten worden getest op heupdysplasie en oogafwijkingen als PRA en cataract.

Ook wordt geadviseerd de honden op elleboogdysplasie te laten onderzoeken. Verder komen er soms huidaandoeningen, zoals atopische dermatitis (atopie) en hotspots voor binnen het ras. Atopische dermatitis is een allergische reactie die gepaard gaat met veel jeuk. Vaak zie je dat de vacht verkleurt door het likken aan de poten. Kenmerkend voor atopische dermatitis zijn kale plekken rond de ogen, de poten en ellebogen. Als de allergie chronisch wordt kan een verdikking van de huid optreden. Ook kan de huid zwart verkleuren. Dit noemen we dan een olifantenhuid. Omdat de binnenkant van de oorschelp met huid bekleed is, komt er ook nogal eens een chronische oorontsteking voor in samenhang met atopie. Let erop dat u het gewicht van uw Golden in de gaten houdt. Hij heeft aanleg om te dik te worden en is

bovendien erg handig in het vinden van voedsel en krijgt dan meer binnen dan u wellicht in de gaten heeft. Juist omdat de gewrichten van dit ras een probleem kunnen zijn, is het raadzaam hem slank te houden. Iedere kilo die hij niet hoeft mee te torsen is er immers één! Een hond heeft het juiste gewicht als men zijn ribben net niet kan zien, maar wel duidelijk voelen. ◀

INFORMATIE

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de **Golden Retriever Club Nederland (GRCN)**, Secr.: mevr. H.A. Wennink-de Wit, Klompéstraat 24, 8015 BS Zwolle tel.: 038-3375822, e-mail: secretariaat@goldenretrieverclub.nl Web: www.goldenretrieverclub.nl